

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2011/48 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2013/115

Karar Günü:25.9.2013

R.G Tarih-Sayı:14.12.2013-28851

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Yeni Partinin 2010 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

Yeni Parti, 19.5.2012 tarihinde Ankara'da yapılan olağanüstü kongresinde, bütün hak ve alacaklarıyla birlikte diğer bir siyasi parti olan Hak ve Eşitlik Partisi (HEPAR) ile birleşme kararı almıştır. Hak ve Eşitlik Partisi Merkez Yönetim Kurulunun 20.5.2012 gün ve 2012/6 sayılı kararıyla da birleşme talebi kabul edilmiştir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Serruh KALELİ, Alparslan ALTAN, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ, Recep KÖMÜRCÜ, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ve Erdal TERCAN'ın katılımıyla 14.12.2011 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Yeni Partinin, Anayasa Mahkemesine verdiği 2010 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Raportör Selim ERDEM tarafından heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Partinin Genel Merkezi ile il örgütlerinin 2010 yılı gelirlerinin 290.131,98 TL ve giderlerinin 285.909,65 TL olduğu, 4.222,33 TL'nin ise nakit mevcudu olarak 2011 yılına devredildiği anlaşılmaktadır.

Partinin 2010 yılı kesin hesabının, Partinin 26.6.2011 günlü, 2. Büyük Kongresinde kabul edilerek onaylandığı görülmüştür.

Partinin 2010 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu haliyle 2010 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A- Gelirlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Gelirleri

Partinin Genel Merkez gelirleri 151.563,08 TL olarak gösterilmiştir.

Esas Sayısı:2011/48 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/115

Bunun 150.155,20 TL'si bağış gelirleri ve 1.407,88 TL'si 2009 yılından devreden nakit mevcudundan oluşmaktadır.

Genel Merkezin 2011 yılına devreden borç toplamı ise 2.331,50 TL'dir.

Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, aşağıda belirtilenler dışındaki gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

Parti tarafından sağlanan gelirlerde toplanan gelirin çeşidi ile kim/kimler tarafından sağlandığına dair makbuzlar bulunmamaktadır.

Yevmiye defterinin gelir kısmının incelenmesinde;

- Gelirlerin bazılarının banka hesaplarına yatırıldığı ve niteliğinin belli olduğu,
- Elde edilen gelirlerden bazılarının banka hesabına yatırılmadığı ve bunlara ilişkin gelir makbuzlarının olmadığı,
- Bir kısım gelir kalemlerin açıklama kısmında pos geliri yazdığı, ancak bu gelirin kim/kimlerden sağlandığı ile gelirin çeşidi bilgilerinin olmadığı,

görülmüştür. Bu bağlamda,

- Banka hesabına yatırılmayan gelirlere ilişkin makbuzların,
 - Pos geliri yazan gelirin kim/kimlerden sağlandığına ve gelirin çeşidine ilişkin bilgilerin,
- gönderilmesi, aksi durumda 2820 sayılı Kanun'a aykırı olarak gelir sağlama nedeni 10.5.2012 günlü, 42743 sayılı yazıyla Parti Genel Başkanlığına sorulmuş, söz konusu yazıya parti tarafından 5.6.2012 günlü, 003-231 sayılı yazıyla cevap verilmiştir.

Parti yetkililerinin cevap yazılarında, *'Partimiz, devamlı ve tekdüze gelir elde etmek amacıyla, mevcut GSM operatörü firmalarla bir dizi görüşmeler yaparak sadece parti içi görüşmelere açık 130 GSM hattı satın almış, hat vergilerini ödemiş ve partililere bu hatları ve kullanım haklarını belirli ücret karşılığında dağıtmıştır. Partililerden alınan ücretle GSM firmasına ödenen ücret arasındaki net gelir farkı, partinin tek gelir kaynağı olarak işlem görmüştür ve hala devam etmektedir.*

Bu gelirlerden GSM firmasının faturaları ödenmiş, kalan miktar diğer genel giderler için kullanılmıştır. Bu amaçla tahsil edilecek ücret için partililerden kredi kartı bilgileri alınmış ve '.. Bankası'ndan parti hesabına bağlı olarak alınan Pos Cihazı ile doğrudan kredi kartlarından çekim yapılmıştır. Bu nedenle parti hesabına düşen bu paralar için Banka ekstrelerinde kısaca 'POS GELİRİ' ismi kullanılmış, bu tutarlar parti hesabına da aynı isimle yansıtılmıştır.

Pos Geliri için başkaca bir gelir makbuzu veya alındısı kesilmemiş, sadece banka ekstreleri esas alınmıştır. Ancak kullanılan hatlar ve bunlardan alınan gelirler ekte listelenmiştir.

Bağış niteliği taşıyan ve bağış makbuzu karşılığında alınan gelirler için makbuz dipkoçanlarının Makamlarına arz edilmiş olması gerekirken sunulan belgeler arasında yer almadığı anlaşılmaktadır. Yeni Genel Merkez binasında yapılan aramalarda da bu makbuz cildinin bulunmadığı görülmüştür.' denilmiştir.

2820 sayılı Kanun'un 'Gelirlerin Sağlanmasında Usul' başlıklı 69. maddesinde,

'Bir siyasi partinin bütün gelirleri, o siyasi partinin tüzelkişiliği adına elde edilir.

Siyasi partilerin genel merkezlerinin ve teşkilat kademelerinin gelirleri, parti merkez karar ve yönetim kurulunca bastırılan makbuzlar karşılığında alınır. Bastırılan ve parti teşkilat kademelerine gönderilen gelir makbuzlarının seri ve sıra numaralarına ait kayıtlar parti genel merkezinde tutulur. Parti teşkilat kademeleri aldıkları ve kullandıkları makbuzlar dolayısıyla parti merkez karar ve yönetim kuruluna karşı mali sorumluluk taşırlar.

Sağlanan gelirin türü ve miktarıyla, gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyenin sıfatı, adı, soyadı ve imzası, makbuzda ve dip koçanlarında yer alır.

Makbuzların asıl kısımlarıyla dip koçanlarında aynı sıra numarası bulunur. Makbuz dip koçanlarının saklama süresi, Anayasa Mahkemesinin ilk inceleme kararının ilgili partiye bildirilme tarihinden itibaren beş yıldır.' denilmektedir.

Bu hükümlere göre siyasi partilerin gelirleri, parti merkez karar ve yönetim kurulunca bastırılan ve sağlanan gelirin türü ve miktarıyla, gelirin sağlandığı kimsenin adı, soyadı ve adresi, makbuzu düzenleyenin sıfatı, adı, soyadı ve imzasına yer verilen makbuzlar karşılığında alınabilecektir.

Ayrıca, 13.2.2011 günlü, 6111 sayılı Kanunla 2820 sayılı Kanun'un 66. maddesine eklenen hüküm ile siyasi partilerin adına açılmış banka hesaplarına yapılan bağışlar için ayrıca gelir makbuzu düzenlenmeyeceği öngörülmüştür. Ancak, bu şekilde hesaba yatırılan bağışlar için düzenlenen banka dekont ve ekstrelerinde, yatırılan tutarın bağış geliri olduğu ve bağışı yapan kişinin ad ve soyadı ile yatırılan tutarın açık bir şekilde gösterilmesi gerekir.

Öte yandan, 2820 sayılı Kanun'un 75. maddesinde, *'Anayasa Mahkemesi denetimi sonunda, o siyasi partinin gelir ve giderlerinin doğruluğuna ve kanuna uygunluğuna veya kanuna uygun olmayan gelirler ile giderler dolayısıyla da bunların Hazineye gelir kaydedilmesine karar verir.'* ve 76. maddesinde de *'Bu Kanunun 69 uncu maddesinde belirtilen esaslara aykırı olarak bir siyasi partinin tevsik edilmeyen kaynaklardan gelir sağladığı anlaşılırsa, Anayasa Mahkemesi kararıyla bu gelir Hazineye irat kaydedilir.'* hükümleri yer almaktadır.

Yevmiye defterinin gelir kısmında kimden sağlandığı yazılmasına rağmen, banka dekontu (banka ekstresi) ve gelir makbuzu bulunmayan gelirler ile yevmiye defterinde *'Pos Geliri'* yazan ancak kim tarafından verildiği ve gelirin türü belli olmayan gelirler, kaynağı belli olmadığından ve makbuzları bulunmadığından 2820 sayılı Kanun'a uygun kabul edilmemiştir. Bu nedenle aşağıdaki tabloda ayrıntısı gösterilen toplam 145.831,20 TL tutarındaki gelir karşılığı Parti malvarlığının Hazineye irat kaydedilmesi gerekir.

Yevmiye Sıra no	Tarih	Yevmiye defterinde bağış geliri yazan ancak banka dekontu/gelir makbuzu olmayan gelir	Yevmiye defterinde POS geliri (Bağış) yazan ancak kim tarafından verildiği belli olmayan gelir
1	4.1.2010		1.025

Esas Sayısı:2011/48 (Siyasi Parti Mali Denetimi)**Karar Sayısı:2013/115**

2	4.1.2010		35
3	4.1.2010		35
4	5.1.2010	1.000	
5	6.1.2010		35
6	7.1.2010		50
7	12.1.2010		220
8	12.1.2010		370
9	13.1.2010		260
10	18.1.2010		50
11	18.1.2010		1.295
12	18.1.2010		100
13	19.1.2010		100
14	20.1.2010		520
16	25.1.2010		510
17	25.1.2010		35
18	25.1.2010	13.000	
19	26.1.2010		235

20	26.1.2010		30
21	27.1.2010		100
23	1.2.2010		470
24	1.2.2010	500	
25	1.2.2010		35
26	2.2.2010		970
44	8.2.2010		85
45	15.2.2010		1.205
46	15.2.2010	500	
47	16.2.2010		50
48	16.2.2010		120
49	18.2.2010		100
50	18.2.2010		190
51	19.2.2010		550
52	22.2.2010		440
53	22.2.2010		105
54	22.2.2010		35

Esas Sayısı:2011/48 (Siyasi Parti Mali Denetimi)**Karar Sayısı:2013/115**

61	1.3.2010		365
62	1.3.2010		35
63	1.3.2010		70
64	3.3.2010		370
65	8.3.2010		785
66	9.3.2010		1.010
67	9.3.2010	1.400	
68	15.3.2010		50
69	15.3.2010		35
70	16.3.2010	500	
71	18.3.2010		100
72	19.3.2010		835
73	19.3.2010		35
74	22.3.2010		220
75	22.3.2010		20
76	23.3.2010		135
77	26.3.2010		1.289

Esas Sayısı:2011/48 (Siyasi Parti Mali Denetimi)**Karar Sayısı:2013/115**

78	29.3.2010		325
79	31.3.2010	10.000	
80	1.4.2010		85
81	2.4.2010		40
82	2.4.2010		100
83	5.4.2010		150
84	5.4.2010		455
85	6.4.2010		70
86	9.4.2010		1.320
87	9.4.2010		50
88	12.4.2010		1.250
89	12.4.2010		85
90	12.4.2010		50
91	12.4.2010		100
92	16.4.2010		4.000
93	19.4.2010		155
94	19.4.2010		100

Esas Sayısı:2011/48 (Siyasi Parti Mali Denetimi)**Karar Sayısı:2013/115**

95	19.4.2010		135
96	26.4.2010		1.365
97	26.4.2010		70
98	29.4.2010		100
100	1.5.2010		175
101	3.5.2010		350
102	3.5.2010	5.000	
103	4.5.2010		505
104	10.5.2010		100
105	10.5.2010		925
106	10.5.2010		1.220
107	10.5.2010		35
108	14.5.2010		80
109	17.5.2010		155
110	18.5.2010		100
111	20.5.2010		35
112	24.5.2010		135

113	24.5.2010		205
114	26.5.2010		500
115	28.5.2010		830
116	28.5.2010	7.600	
117	31.5.2010		560
118	31.5.2010		100
123	2.6.2010		940
124	2.6.2010		50
125	8.6.2010		1.775
126	11.6.2010		25
127	17.6.2010		70
128	18.6.2010		100
129	21.6.2010		50
130	22.6.2010		255
131	22.6.2010		20
132	25.6.2010	7.000	
133	28.6.2010		1.700

Esas Sayısı:2011/48 (Siyasi Parti Mali Denetimi)**Karar Sayısı:2013/115**

134	30.6.2010		100
138	2.7.2010		150
139	5.7.2010		1.053
140	6.7.2010		500
141	6.7.2010		500
142	7.7.2010	1.000	
143	9.7.2010		2.350
144	12.7.2010		50
145	12.7.2010		80
146	19.7.2010		350
147	19.7.2010		50
148	22.7.2010	500	
149	26.7.2010		170
150	27.7.2010	1.700	
151	31.7.2010		1.635
152	31.7.2010		100
153	3.8.2010		890

Esas Sayısı:2011/48 (Siyasi Parti Mali Denetimi)**Karar Sayısı:2013/115**

154	4.8.2010		85
155	9.8.2010		140
156	9.8.2010		1.350
157	10.8.2010		655
158	16.8.2010		100
159	16.8.2010		800
160	23.8.2010		170
161	24.8.2010		50
162	25.8.2010	10.000	
163	31.8.2010		1.465
164	31.8.2010		350
165	31.8.2010		100
166	1.9.2010		689,20
167	2.9.2010		70
168	6.9.2010		350
169	7.9.2010		1.855
170	20.9.2010		50

Esas Sayısı:2011/48 (Siyasi Parti Mali Denetimi)**Karar Sayısı:2013/115**

171	22.9.2010		255
172	28.9.2010		1.330
173	28.9.2010	5.000	
174	30.9.2010		100
177	4.10.2010		1.055
178	11.10.2010		1.855
179	14.10.2010		100
180	20.10.2010		50
181	25.10.2010		205
182	26.10.2010	1.000	
183	28.10.2010		100
184	28.10.2010	1.600	
185	31.10.2010		1.535
188	2.11.2010		970
189	3.11.2010	3.500	
190	3.11.2010	3.500	
191	8.11.2010		1.885

192	9.11.2010		250
193	22.11.2010		50
194	23.11.2010		500
195	24.11.2010		325
196	26.11.2010		70
197	26.11.2010		260
198	29.11.2010		635
199	30.11.2010		1.385
209	6.12.2010		1.155
210	7.12.2010		35
211	13.12.2010		2.850
212	14.12.2010		35
213	17.12.2010		20
214	20.12.2010		470
215	27.12.2010		255
216	29.12.2010		175
217	31.12.2010		1.650

	TOPLAM (TL)	74.300	71.531,20
--	--------------------	---------------	------------------

2- İl Örgütleri Gelirleri

Parti il örgütlerinin gelirleri 136.237,40 TL olarak gösterilmiş olup, tamamı bağış gelirlerinden oluşmaktadır.

Parti il örgütlerinin kesin hesap çizelgelerinin gelir bölümünde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Giderleri

Partinin Genel Merkez giderleri 152.111,08 TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 5.643,45 TL'si personel giderleri, 3.761,06 TL'si kırtasiye ve büro giderleri, 34.437,17 TL'si haberleşme giderleri, 90.000 TL'si kira giderleri, 1.797,31 TL'si elektrik, su, ısıtma giderleri, 12.945,33 TL'si vergi, sigorta, noter giderleri, 3.526,76 TL'si reklam ve organizasyon giderlerinden oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezinin 2011 yılına devreden nakit mevcudu 1.783,50 TL'dir.

Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, aşağıda belirtilen konular dışında giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

Muhasebe biliminin genel kabul görmüş temel kavramlarından biri '*Belgelendirme*' kavramıdır. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 229. maddesinde '*Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.*' şeklinde tarif yapılmış ve '*Fatura Kullanma Mecburiyeti*' başlıklı 232. maddesinde de faturanın hangi hallerde ve kimler tarafından alınması ve verilmesinin gerektiği ifade edilmiştir. Bu bağlamda, mal ve hizmet alım işlemlerinin fatura ile belgelendirilmesi zorunlu olup, gerekli muhasebe kayıtlarının tutulmasında da faturanın tevsik edici belge olarak kullanılması gerekmektedir.

Aynı Kanun'un '*Makbuz Mecburiyeti*' başlıklı 236. maddesinde, '*Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir.*' denilmiş ve makbuzun muhteviyatı da 237. maddede belirtilmiştir.

Yine aynı Kanun'un '*Gider Pusulası*' başlıklı 234. maddesindeki, '*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin vergiden muaf esnafa;*

Yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir. Bu belge, birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zati eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edilir. Gider pusulası, işin mahiyeti, emtianın cins ve nev'i ile miktar ve bedelini ve iş ücretini ve işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlarıyla soyadlarını (Tüzel kişilerde unvanlarını) ve adreslerini ve tarihi

Esas Sayısı:2011/48 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/115

ihativa eder ve iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshası işi yapana veya malı satana tevdi olunur. Gider pusulaları, seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir.'

hükmünden fatura vermek mecburiyetinde olmayanlar için gider pusulası düzenleneceği anlaşılmaktadır.

2820 sayılı Kanun'un 70. maddesinin üçüncü fıkrasına göre beş liraya kadar olan (2010 yılı için 60 TL) harcamaların makbuz veya fatura gibi bir belge ile tevsik edilmesi zorunlu olmadığından, bu miktarı geçen harcamaların geçerli ve kanıtlayıcı bir belgeye dayanması gerekmektedir.

2820 sayılı Kanun'un 70. maddesinde, '*Siyasi partilerin giderleri amaçlarına aykırı olamaz. Bir siyasi partinin bütün giderleri, o siyasi parti tüzelkişiliği adına yapılır.*'; 75. maddesinde, '*Anayasa Mahkemesi denetimi sonunda, o siyasi partinin gelir ve giderlerinin doğruluğuna ve kanuna uygunluğuna veya kanuna uygun olmayan gelirler ile giderler dolayısıyla da bunların Hazineye gelir kaydedilmesine karar verir.*' ve 76. maddesinde de, '*Belgelendirilmesi gerektiği halde belgelendirilmeyen parti giderleri miktarınca parti malvarlığı, Anayasa Mahkemesi kararıyla Hazineye irat kaydedilir.*' hükümleri yer almıştır.

Öte yandan, 3.4.2013 günlü, 6456 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 54. maddesiyle 2820 sayılı Kanun'a eklenen geçici 19. madde ile, 13.2.2011 günlü, 6111 sayılı Kanunla 2820 sayılı Kanun'un 74. maddesinde yapılan değişikliklerin, anılan değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Anayasa Mahkemesi tarafından sonuçlandırılmamış denetimler hakkında da uygulanacağı belirtilmiştir.

Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgelerinin incelenmesi sonucunda tespit edilen konular 10.5.2012 günlü, 42743 sayılı yazıyla Parti Genel Başkanlığına sorulmuş, söz konusu yazıya Parti tarafından 5.6.2012 günlü, 003-231 sayılı yazıyla cevap verilmiştir.

1- Parti görevlilerinin vergi ve sosyal sigorta yükümlülüklerini zamanında yapmamaları sonucu oluşan gecikme zamlarının Parti bütçesinden ödenme nedeni sorulmuştur.

Yevmiye Sıra No	Vergi Diresi Alındısı/Tahsilat makbuzu Tarih ve No	Mahiyeti	Tutar
20	4.2.2010- 20100204030080000005	Gelir vergisi gecikme zammı	269,50
21	4.2.2010-00013	Sosyal sig. primi gecikme zammı	15,11
'	4.2.2010-00012	''	26,49

Esas Sayısı:2011/48 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/115

'	4.2.2010-00012	'	34,47
'	4.2.2010-00244	'	29,77
54	16.4.2010- 20100416030080000112	Gelir vergisi gecikme zammı	100,14
		TOPLAM TUTAR	475,48

Parti yetkilileri cevap yazılarında, gelir vergisi stopajları ile sosyal sigorta primlerine ilişkin gecikme zamlarının partinin nakit sıkıntısı içerisinde olması ve bu ödemelerin ancak bağış ve sair gelirlerin elde edildiği tarih itibariyle kapatılmış olmasından kaynaklandığını ifade etmişlerdir.

Parti yetkililerinin ödemelerin zamanında yapılması için gerekli tedbirleri almaları gerekir. Parti görevlilerinin yükümlülüklerini zamanında yapmamaları sonucu oluşan gecikme bedellerinden parti tüzel kişiliğini sorumlu tutma imkânı bulunmamaktadır. Bu ödemelerin kişisel sorumluluk kapsamında olduğu açıktır.

Parti görevlilerinin kusurlarından kaynaklanan söz konusu harcamaların parti amaçlarına uygun ve parti tüzel kişiliği adına yapılmış bir harcama olarak kabul edilmesi mümkün görülmediğinden 475,48 TL tutarındaki gider karşılığı parti malvarlığının Hazineye irat kaydedilmesi gerekir.

2- Parti tüzel kişiliği adına kayıtlı olmayan ve aşağıdaki tabloda ayrıntısı verilen telefon faturalarının Parti bütçesinden karşılanma nedeni sorulmuştur.

Yev. No	Adına Fatura Düzenlenen Kişi	Belge türü	Fatura tarihi	Tutar (TL)
79	Mays İnş. ve Medikal Tic. Ltd. Şti.	Cep tl. faturası	10.6.2010	84,30
'	Ak Fırat Yol Yapı Tic. A.Ş.	'	'	17,50
'	İzlen Eğt. Öğr.Tic. Ltd. Şti.	'	'	33,60

Esas Sayısı:2011/48 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2013/115

123	"	"	10.11.2010	37,80
		TOPLAM TUTAR		173,20

Parti yetkilileri vermiş oldukları cevaplarında, parti adına kayıtlı olmayan fatura ödemelerinin posta gönderisinin yanlış adrese teslimi ve fatura yoğunluğundan kaynaklandığını, İzlen Limited Şirketi yetkilileri ile yapılan görüşmede aynı faturaların mükerrer olarak ödendiğinin öğrenildiğini ve hatalı ödemenin iadesi için görüşüldüğünü ifade etmişlerdir.

2820 sayılı Kanun'un 70. maddesinde siyasi partilerin giderlerinin amaçlarına aykırı olamayacağı ve bütün giderlerin o siyasi parti tüzelkişiliği adına yapılacağı belirtilmiştir. Ayrıca genel muhasebe kurallarına göre de, bir gelir veya gider belgesinin muhasebe kayıtlarına alınabilmesi için, kayıt sahibinin adına düzenlenmesi gerekir.

Sözü edilen faturalar parti tüzel kişiliği adına olmayıp, partiyle hiçbir ilgisi bulunmayan bazı şirketlere aittir. Parti yetkilileri söz konusu faturaların parti bütçesinden ödenmesinin bazı yanlışlıklardan kaynaklandığını ifade etmişlerdir. Fatura bedelleri ödenen bu telefonların parti hizmetlerinde kullanıldığını gösteren bir bilgi ve belge bulunmamaktadır. Ayrıca, mükerrer ödendiği ve iadesi için görüşüldüğü belirtilen faturalara ilişkin olarak parti tarafından herhangi bir belge de sunulmamıştır.

Açıklanan nedenlerle, özel kişiler adına düzenlenmiş faturalar karşılığı yapılan ödemelerin parti amaçlarına uygun ve parti tüzel kişiliği adına yapılmış bir harcama olarak kabul edilmesi mümkün görülmediğinden 173,20 TL tutarındaki gider karşılığı Parti malvarlığının Hazineye irat kaydedilmesi gerekir.

3- Aşağıdaki tabloda ayrıntısı gösterilen ve kira ödemesi olarak kaydedilen ödemelere ilişkin olarak herhangi bir belge sunulmama nedeni Partiyeye sorulmuş ve bu ödemelere ilişkin belgelerin kira sözleşmesi, makbuz, banka dekontu veya ekstresi vb. belgeleri göndermesi istenmiştir.

Yevmiye Tarihi	Yevmiye No	Ödemenin Mahiyeti	Tutar (TL)
29.1.2010	18	Kira Ödemesi	7.500
26.2.2010	37	"	7.500
23.3.2010	45	"	7.500
26.4.2010	62	"	7.500
21.5.2010	70	"	7.500

23.6.2010	80	"	7.500
21.7.2010	87	"	7.500
26.8.2010	101	"	7.500
22.9.2010	106	"	7.500
19.10.2010	115	"	7.500
25.11.2010	125	"	7.500
21.12.2010	130	"	7.500
		TOPLAM TUTAR	90.000

Parti yetkilileri cevap yazılarında, kira ödemelerinin bir banka şubesi üzerinden ev sahibinin hesabına yatırıldığını, bu ödemelere ilişkin dokümanların banka yetkililerinden istendiğini ve alındığında sunulacağını bildirmişler ve kira sözleşmesini göndermişlerdir. Ancak, söz konusu kira ödemelerinin yapıldığını gösteren geçerli ve kanıtlayıcı herhangi bir belge ibraz etmemişlerdir.

Kira bedeli olarak ödendiği belirtilen 90.000 TL'ye ilişkin olarak kira sözleşmesi dışında, herhangi bir belge sunulmamıştır. Kira ödemelerinde kira sözleşmesi ile paranın ödendiğini veya alındığını gösteren belgeler kanıtlayıcı belgelerdir. Tek başına kira sözleşmesi kira bedelinin ödendiğini gösteren kanıtlayıcı bir belge olarak kabul edilmesi mümkün değildir. Kişilere ödeme yapıldığının, imzalı para makbuzu, banka dekontu veya ekstresi vb. geçerli ve kanıtlayıcı bir belge ile gösterilmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle, kira bedellerinin ödendiğini gösteren imzalı para makbuzu, banka dekontu veya ekstresi vb. geçerli ve kanıtlayıcı belgeler olmaksızın gider kaydedilen 90.000 TL'nin Hazineye irat kaydedilmesi gerekir.

2- İl Örgütleri Giderleri

Parti il örgütlerinin giderleri 133.798,57 TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 92.040 TL'si kira giderleri, 15.948,21 TL'si genel giderler, 1.750,77 TL'si ulaşım-posta giderleri, 6.288,34 TL'si elektrik, su, ısınma giderleri, 14.718,25 TL'si vergi, sigorta, noter giderleri ve 3.053 TL'si reklam ve organizasyon giderlerinden oluşmaktadır.

Parti il örgütlerinin 2011 yılına devreden nakit mevcudu 2.438,83 TL'dir.

Parti il örgütlerinin kesin hesap çizelgelerinin gider bölümleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

C- Parti Malları

Partinin 2010 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede, herhangi bir taşınmaz mal ve değeri yüz lirayı aşan taşınır mal ve menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV- SONUÇ

Yeni Partinin 2010 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

1- 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 70. maddesine aykırı olarak parti amaçlarına uygun olmayan ve parti tüzel kişiliği adına yapılmış harcama olarak kabulü mümkün görülmeyen 90.648,68 TL ile kesin hesapta gösterildiği halde belgelendirilmeyen ve Kanun'a aykırı elde edilen 145.831,20 TL gelir olmak üzere toplam 236.479,88 TL karşılığı malvarlığının aynı Kanun'un 75. ve 76. maddeleri gereğince Hazineye irat kaydedilmesine,

2- Partinin 2010 yılı kesin hesabında gösterilen 290.131,98 TL gelir ve 285.909,65 TL gider ile 4.222,33 TL nakit devrinin Hazineye irat kaydedilenler dışında kalan bölümünün eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna,

25.9.2013 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili	Başkanvekili	Üye
Serruh KALELİ	Alparslan ALTAN	Mehmet ERTEN
Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Zehra Ayla PERKTAŞ
Üye	Üye	Üye
Recep KÖMÜRCÜ	Burhan ÜSTÜN	Engin YILDIRIM
Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Hicabi DURSUN	Celal Mümtaz AKINCI
Üye	Üye	Üye

Esas Sayısı:2011/48 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2013/115

Erdal TERCAN

Muammer TOPAL

Zühtü ARSLAN